

Jan Paweł II Wielki
Konstytucja Apostolska
DIVINUS PERFECTIONIS MAGISTER

Jan Paweł II Biskup Sługa Sług Bożych Na Wieczną Rzecz Pamiątkę

Boski Nauczyciel doskonałości i jej wzór, Jezus Chrystus, który z Ojcem i Duchem Świętym jest czczony jako „jedyne święty”, umiłował Kościół jako Oblubienicę, a nawet siebie samego zań wydał, aby go uświęcić i swoją chwałą dodać mu blasku. Tak więc pozostawił wszystkim swoim uczniom przykazanie, by naśladowali doskonałość Ojca, na wszystkich zesłał Ducha Świętego, który ich wewnętrznie pobudza, aby miłowali Boga z całego serca i aby siebie wzajemnie tak miłowali, jak On ich umiłował. Uczniowie Chrystusa - jak nas poucza Sobór Watykański II - nie ze względu na swoje czyny, lecz według postanowienia i łaski Jego powołani i usprawiedliwieni w Panu Jezusie, w chrzcie wiary stali się prawdziwymi synami Bożymi i uczestnikami natury Bożej, a przez to rzeczywiście świętymi.

Spośród nich wybiera Bóg w każdym okresie wielu, którzy przykład Chrystusa najbardziej naśladowują i przelewają krew lub praktykując heroiczne cnoty dają wspaniałe świadectwo Królestwu Niebieskiemu.

Kościół zaś, od pierwszych wieków chrześcijaństwa, zawsze wierzył w to, że Apostołowie i Męczennicy są ściśle złączeni z nami w Chrystusie, okazywał im szczególną cześć razem z błogosławioną Dziewicą Maryją i świętymi Aniołami oraz pobożnie wzywał ich wstawienictwa i pomocy. Do nich niebawem zostali dołączeni także inni, którzy szczególnie naśladowali dziewictwo i ubóstwo Chrystusa, a wreszcie i ci, których bardzo wyraźne praktykowanie cnót chrześcijańskich i boskie charyzmaty polecały pobożnej czci i naśladowaniu wiernych.

Gdy bowiem przyglądamy się życiu tych, którzy wiernie naśladowali Chrystusa, otrzymujemy nową motywację i pobudkę do szukania przyszłego Miasta i poznajemy najpełniej drogę, po której wśród zmienności świata, stosownie do stanu i warunków każdemu z nas właściwych, możemy dojść do doskonałego zjednoczenia z Chrystusem, czyli do świętości. Bez wątpienia, mając tak wielu świadków przez których Bóg ukazuje swoją obecność i do nas przemawia, jesteśmy pociągani z wielką mocą do osiągnięcia Jego Królestwa.

Stolica Apostolska, przyjmując te znaki i głos swego Pana z największą czcią i uległością od niepamiętnych czasów, z powodu doniosłości powierzanej sobie misji nauczania, uświęcania i kierowania Ludem Bożym, proponuje wiernym, by naśladowali, czcili i wzywali postacie mężczyzn i kobiet, które odznaczały się miłością i innymi cnotami ewangelicznymi i, po przeprowadzeniu należnych badań, ogłasza ich uroczystym aktem kanonizacji świętymi.

Instrukcja dotycząca spraw kanonizacyjnych, którą nasz Poprzednik Sykstus V wydał dla założonej przez siebie Kongregacji Świętych Obrzędów, w miarę upływu czasu była wciąż uzupełniana nowymi normami, szczególnie przez Urbana VIII, które Prosper Lambertini (późniejszy Benedykt XIV), nabywając z czasem doświadczenia przekazał potomnym w dziele zatytułowanym *De Servorum Dei beatificatione et de Beatorum canonizatione*.

Zasady te służyły prawie dwa wieki Świętej Kongregacji Obrzędów. W końcu normy te zostały zasadniczo przyjęte przez Kodeks Prawa Kanonicznego, opublikowany w 1917 roku. Z uwagi na bardzo duży postęp nauk historycznych, w naszych czasach powstała konieczność wyposażenia Kongregacji w odpowiedni instrument pracy. Aby lepiej odpowiedzieć wymaganiom krytyki historycznej, nasz Poprzednik śp. Pius XI Listem Apostolskim *Gia da qualche tempo* (Już od pewnego czasu), wydanym motu proprio dnia 6 lutego 1930 roku, ustanowił przy Świętej Kongregacji Obrzędów „Sekcję historyczną” i jej powierzył studia nad sprawami „historycznymi”.

Dnia 4 stycznia 1938 roku tenże Papież polecił opublikować *Normas servandas in construendis processibus ordinariis super causis historicis*, na mocy których „proces apostolski” w rzeczywistości został uznany za zbyt ciężki, tak że odtąd w sprawach historycznych ma być przeprowadzany jeden proces władzą zwyczajną biskupa.

Paweł VI, Listem Apostolskim *Sanctitas clarior*, wydanym motu proprio dnia 19 marca 1969 roku postanowił, aby także w sprawach niehistorycznych został przeprowadzony tylko jeden proces kognicyjny (proces *cognitionalis*) mający za cel zebranie dokumentacji, który jednak biskup może przeprowadzić za uprzednią zgodą Stolicy Apostolskiej. Ten sam Papież, Konstytucją Apostolską *Sacra Rituum Congregatio* z dnia 8 maja 1969 roku, w miejsce Świętej Kongregacji Obrzędów ustanowił dwie nowe dykasterie, jednej powierzając sprawy Kultu Bożego, drugiej zaś rozpatrywanie spraw kanonizacyjnych; przy tej okazji zmienił nieco przebieg postępowania w tych sprawach.

Wreszcie, po najnowszych doświadczeniach wydaje nam się rzeczą konieczną zrewidowanie przygotowania procesu i zreorganizowanie samej Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych dla racji, które wkrótce przedstawimy, by odpowiedzieć wymaganiom uczonych i pragnieniom naszych braci w biskupstwie, którzy wielokrotnie prosili usilnie o przyspieszenie procedury dochodzenia z zachowaniem dokładności w przeprowadzaniu badań w sprawach tak wielkiej wagi. Uważamy także, że w świetle przedstawionej przez Sobór Watykański II nauki o kolegalności wypada, by sami biskupi zostali bardziej włączeni w prowadzenie spraw kanonizacyjnych.

W przyszłości więc zostają zniesione wszystkie prawa, które dotyczą tej materii, ustanawiamy zaś następujące obowiązujące odtąd prawa:

I. Dochodzenie diecezjalne

1. Biskupom diecezjalnym albo innym, równym im w prawie hierarchom, przysługuje - w zakresie ich jurysdykcji - prawo wszczęcia, czy to z urzędu, czy to na podstawie prośby pojedynczych wiernych, albo prawnych związków zrzeszających wiernych, czy wreszcie ich pełnomocników, dochodzenia dotyczącego życia, cnót lub męczeństwa i sławy świętości albo męczeństwa, stwierdzenia cudów, jak również, jeśli przypadek tego wymaga, stwierdzenia - dawności kultu Sługi Bożego, o którego kanonizację wniesiono prośbę.

2. W tym dochodzeniu biskup postępuje według Norm wydanych przez Kongregację Spraw Kanonizacyjnych, i to w następującym porządku:

- 1) Od postulatora sprawy, mianowanego zgodnie z prawem przez ubiegającego się o kanonizację winien żądać dokładnej informacji o życiu Sługi Bożego, podobnie też winien żądać przedstawienia

obiektywnych racji, dla których sprawa kanonizacji wydaje się być godna polecenia.

- 2) Jeśli Sługa Boży publikował swe pisma, biskup winien zatroszczyć się o to, by zostały one przebadane przez cenzorów teologów.
- 3) Jeśli w tych pismach nie znaleziono nic przeciwnego wierze i dobremu obyczajom, wtedy biskup winien zlecić osobom kompetentnym (biegłym), które po wiernym wypełnieniu swego obowiązku złożą sprawozdanie o dokonanych badaniach, przebadanie innych pism dotąd niewydanych (listów, dzienników itd.), jak również wszystkich dokumentów które w jakikolwiek sposób dotyczą sprawy.
- 4) Jeśli na podstawie przedstawionych faktów biskup roztropnie stwierdzi, że można przystąpić do dalszych czynności, powinien zatroszczyć się o to, aby zostali urzędowo wezwani i przesłuchani świadkowie przedstawieni przez postulatora.

Jeśli zaś okazałoby się konieczne przesłuchanie świadków, aby dane mające znaczenie dowodowe nie zginęły (ne pereant probationes), mogą być oni przesłuchani przed ukończeniem badań nad dokumentacją.

- 5) Dochodzenie dotyczące stwierdzenia zaistniałych cudów winno być przeprowadzone oddzielnie od dochodzenia dotyczącego cnót, a także męczeństwa.
- 6) Po zakończeniu badania kopia autentyczna (transumptum), zawierająca wszystkie dokumenty, winna być przesłana w dwóch egzemplarzach do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych, razem z egzemplarzami prac Sługi Bożego i orzeczeniami cenzorów teologów, którzy je badali. Ponadto biskup winien dołączyć deklarację stwierdzającą brak kultu publicznego, zgodnie z dekretami Papieża Urbana VIII.

II. Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych

3. Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych, której przewodniczy kardynał prefekt, wspomagany przez sekretarza, zajmuje się wszystkim, co odnosi się do kanonizacji Sług Bożych, służąc w ten sposób biskupom radą i instrukcjami w prowadzeniu spraw, dogłębnie je studiując lub wreszcie wydając swe orzeczenia. Do kompetencji Kongregacji należy decyzja o wszystkim, co odnosi się do stwierdzenia autentyczności relikwii i ich przechowywania.

4. Do obowiązków sekretarza należy:

- 1) dbanie o kontakty ze stronami, szczególnie z biskupami, którzy prowadzą sprawy;
- 2) udział w dyskusjach nad meritum spraw i redagowanie "votum" w czasie kongregacji kardynałów i biskupów;
- 3) opracowywanie sprawozdań, zawierających wota kardynałów i biskupów przeznaczonych dla Ojca Świętego.
5. W wypełnianiu swego urzędu sekretarz jest wspomagany przez podsekretarza, którego zadaniem jest przede wszystkim stwierdzenie, na ile w prowadzeniu spraw zostały zachowane przepisy, a także przez odpowiednią liczbę urzędników niższego stopnia.
- 6.

6. Dla studiowania spraw Kongregacji powołane jest Kolegium Relatorów, któremu przewodniczy Relator generalny.

7. Poszczególni relatorzy winni:

- 1) studiować wraz z przedstawicielami stron sprawy sobie powierzone i przygotować pozycje dotyczące cnót lub męczeństwa;
- 2) zredagować pisemne opracowania historyczne, jeśli te zostaną uznane przez konsultorów za konieczne;
- 3) brać udział w zebraniach teologów w charakterze ekspertów, jednak bez prawa głosowania,

8. Spośród relatorów jeden specjalnie zostanie wyznaczony dla opracowania Pozycji dotyczących stwierdzenia cudów i będzie uczestniczył w zebraniach lekarzy i posiedzeniach teologów.

9. Relator generalny, który przewodniczy zespołowi konsultorów historycznych, jest wspomagany przez kilku pomagających w studium sprawy.

10. W Kongregacji jest jeden Promotor Wiary lub Prałat teolog, do którego obowiązków należy:

- 1) przewodniczenie posiedzeniom teologów, na których składa „votum”;
- 2) przygotowanie relacji o samym przebiegu posiedzenia;
- 3) uczestniczenie w kongregacjach kardynałów i biskupów w charakterze eksperta, jednakże bez prawa głosowania.

W niektórych sprawach, jeśli zaistnieje potrzeba, Kardynał Prefekt może do konkretnego przypadku mianować Promotora Wiary.

11. Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych dysponuje wybranymi konsultorami z różnych dziedzin, jedni z nich są specjalistami w naukach historycznych, inni w teologii, zwłaszcza w dziedzinie życia wewnętrznego.

12. Dla badania uzdrowień, które zostały przedstawione jako cuda, Kongregacja dysponuje zespołem biegłych w medycynie.

III. Procedura w Kongregacji

13. Gdy wszystkie akta i dokumenty dotyczące sprawy biskup prześle do Rzymu, w Świętej Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych należy postąpić w sposób następujący:

- 1) Przede wszystkim podsekretarz przebadania na ile, w dochodzeniu dokonanym przez biskupa, zostały zachowane ustalone normy i następnie wynik tych badań przedstawi na posiedzeniu zwyczajnym (congressus ordinarius).

- 2) Jeśli uczestnicy posiedzenia orzekną, że sprawa była prowadzona według norm prawa, zostaje ona przekazana jednemu z relatorów; relator, wspólnie z pomocnikiem przedstawionym przez stronę wnoszącą sprawę, winien przygotować Pozycję dotyczącą cnót lub męczeństwa, zachowując zasady krytyki historycznej i hagiograficznej.
- 3) W sprawach historycznych i czasowo bliższych, których szczególny charakter na podstawie orzeczenia relatora generalnego tego się domaga, opublikowana Pozycja winna być poddana osądowi biegłych w danej dziedzinie konsultorów, aby wydali „votum” o wartości naukowej Pozycji oraz o jej wystarczalności (*sufficientia de effectu de quo agitur*).
W szczególnych przypadkach Kongregacja może przekazać Pozycję do przestudiowania innym uczonym, którzy nie są członkami zespołu Konsultorów.
- 4) Pozycja (wraz z wotami pisemnymi konsultorów historycznych, a także z nowymi wyjaśnieniami relatora, jeśli takie okażą się konieczne) zostaje przekazana konsultorom teologom, którzy o meritum sprawy winni wydać „votum”; ich zadaniem jest, razem z Promotorem Wiary, tak przestudiować sprawę, by rozbieżności teologiczne, jeśli takie istnieją, zostały całkowicie przebadane przed dyskusją w czasie posiedzenia specjalnego (*congressus peculiaris*).
- 5) Wota definitywne konsultorów teologów, razem z wnioskami zredagowanymi przez Promotora Wiary, winny zostać przekazane kardynałom i biskupom, by mogli osądzić sprawę.

14. Przedstawione cuda Kongregacja rozpatruje w następujący sposób:

- 1) Proponowane cuda, na temat których winna być przygotowana Pozycja przez wyznaczonego do tego relatora, bada się na zebraniu biegłych (jeśli chodzi o uzdrowienia na zebraniu lekarzy), których wota i wnioski przedstawia się w dokładnie przygotowanej relacji.
- 2) Następnie cuda winny być przedyskutowane na specjalnym posiedzeniu teologów i wreszcie na kongregacji kardynałów i biskupów (*congregatio ordinaria*).

15. Orzeczeniu kardynałów i biskupów winny być przedstawione Ojcu Świętemu, który jedynie ma prawo decydować o kościelnym kulcie publicznym Sług Bożych.

16. Dla poszczególnych spraw kanonizacyjnych, których badanie odbywa się aktualnie w Świętej Kongregacji, sama Kongregacja specjalnym dekretem ustali sposób dalszego postępowania, z zachowaniem jednak ducha tego nowego prawa.

17. Przepisy zawarte w niniejszej Konstytucji zaczynają obowiązywać z dniem ogłoszenia.

Nakazujemy, by te nasze postanowienia i przepisy, obecnie i w przyszłości, zachowały swoją moc i skuteczność, bez względu - o ile taki przypadek zachodzi - na Konstytucje i Zarządzenia apostolskie, wydane przez naszych Poprzedników i wszelkie inne przepisy, godne nawet specjalnej wzmianki czy częściowego odwołania.

Rzym, u św. Piotra, dnia 25 stycznia 1983 roku, piątego naszego Pontyfikatu.